Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°2406

ANNONCES

Tous les bulletins et lettres à la rédaction doivent être adressés au Directeur, 48 Rue du Coton, Hanoi

Directeur : V. B. SCHNEIDER — Rédacteur en chef : PHẠM HUY LỤC — Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI — Téléphone n° 188

Un an ... 5 00 — 3 00 — 2 00 — 1 00 — 0 60 — 0 20

Un mois ... 0 50 — 0 30 — 0 20 — 0 10 — 0 06 — 0 02

Còn cần phải mở thêm nhiều trường học nữa

Cái vấn-đề này kể cũng là một vấn-đề cũ rích trong từ bao nay rồi, bàn đã chán, nói đã nhàm, trên cũng đã động tới tai chính-phủ, dưới cũng đã gây thành một cái dư-luận của quốc-dân, mà trong khoảng mấy năm nay, trường học công của chính-phủ cũng đã thấy có mở thêm dần, các nhà hảo phú, các người huynh thứ trong dân gian cũng lác-đác đã có được năm mười nơi hoặc tự xuất gia suy, hoặc gom góp của chung mà lập nên trường tổng trường làng cũng có. Vậy mà cứ đến đầu năm học thì suốt trong xứ từ già chí trẻ, từ lớn chí bé, đâu đấy đều vẫn phàn-nàn ta than về nỗi thiếu trường học; cái vấn-đề mở thêm trường học là cái vấn-đề cũ rích thật mà ta cũng lại thấy cần phải bàn, cần phải nói, cần phải đem cái nỗi khốn khó về sự học của con trẻ mà giải bày cùng trên chính-phủ dưới quốc-dân.

Khốn khổ thật! trẻ con đến tuổi học mà năm nay chưa có chỗ học, năm nữa lại chưa có chỗ học, năm nữa cũng lại chưa có chỗ học, chực chỗ học mãi cho đến hết tuổi học thì thôi. Những nhà có con em muốn xin vào trường học, cứ đến đầu năm học thì làm ruộng bỏ mùa, đi buôn bỏ chuyến, làm công làm việc nghỉ phép, lo liệu cho con từ một hai tháng trước, cũng vào cửa này ra cửa khác, cũng thỉnh-thác chỗ nọ, cầu cạnh chỗ kia, để mua chuộc cho con lấy một góc guế ngồi trong trường học; trong mấy ngày sắp khai trường cửa nhà các quan đốc đông nghịt những người già dắt trẻ, mẹ dắt con, anh dắt em, chầu chực mất buổi, mất ngày: ấy toàn là những người đến xin học cho con cả, mà cái hi-vọng ấy hỏ để đã mấy người đạt được đâu; có người nói xin được một chân học bây giờ khó không kém gì xin một chân hậu bổ tri huyện ngày trước, tưởng cũng không phải là một câu quá đáng vậy. Tự con mắt người ngoài trông thấy cái tình-trạng người đi xin học ở xứ mình như thế, họ không xét thấu cái nỗi khốn khó về sự học của con-trẻ mình, người ta quen như ở nước người ta, trẻ con đến tuổi học thì cứ việc cắp sách vào trường, học đến bậc nào đã sẵn có trường học bậc ấy, trường lập như rừng, học dâu chẳng được mà phải cầu-cạnh, phải thỉnh-thác, phải chầu-chực quỉ-lụy như thế không biết phiền, có dễ họ cho là người mình quen cái thói xu-mị toàn-doanh, bất kỳ chuyện gì cũng cầu cạnh, cũng thỉnh-thác, cũng chầu-chực quỉ-lụy như thế mới sướng hẳn. Song, có xét thấu cái nỗi khốn khó về sự học của con trẻ mình, mới biết cái sự thể bắt buộc người ta cũng cực chẳng đã mà phải thế. Ai là người lại có con không dạy, để vậy mà nuôi, mà muốn cho con học thì tất phải có trường, số trường học ít mà số trẻ con muốn xin vào học nhiều, thì muốn chen được một chân học cho con mình, làm sao khỏi phải dùng đến cái thủ-đoạn cạnh tranh là cái thủ-đoạn cầu cạnh, thỉnh thác, chầu chực, quỉ lụy; suy-nguyên cái tâm-lý những người đi xin học cho con mình thì, cũng là vì cái lòng hiếu học, cái bụng thương con, mong cho con được dạy dỗ nên người, cũng biết lấy sự giáo-dục con em làm trọng. Một dân-tộc đã biết trọng giáo-dục như thế không phải là không đáng khen vậy. Cái nỗi khốn khó là tự trường học còn ít, việc giáo-dục trong nước còn chưa được phổ-cập như ở nước người ta. Cứ xét ngay ở một chỗ Hà-nội đây, mỗi năm học, trẻ con đến tuổi học đông thêm hơn năm trước biết là bao nhiêu, mà mỗi trường chỉ lấy thêm được năm bảy chục đứa là cùng; hiện nay các trường tư trong thành-phố cũng đã thu nhận cả thảy được đến trên dưới hai ngàn học-trò, mà trẻ con vẫn còn có đứa bơ-vơ chưa tìm ra chỗ học; coi thế thì biết số nhà trường đối với số trẻ học còn eo hẹp là nhường nào! Lại như các trường dệ nhị-cấp thì lấy học trò vào học vừa rồi, số học trò xin thi vào học tới hơn chín trăm người mà cả trường Thành-chung và trường Sư-phạm chỉ thu dụng được có hơn hai trăm người, vậy còn hơn bảy trăm người kia còn có trường đâu mà học. Ấy cái nỗi khốn khó về sự học ở xứ mình như thế.

Chính-phủ cũng biết cái nỗi khốn khó về sự học của người mình như thế, nên cũng hết sức mở thêm trường học ở các nơi. Cứ xét số chi thu dự-toán trong mấy năm nay, năm nào cái số tiền chi về việc học cũng có tăng thêm; nhưng cái số trẻ học tăng thêm lại nhiều gấp mấy cái số trường học tăng thêm, cái nỗi khốn khó về sự học của trẻ con vẫn không nhờ thế mà giảm bớt được chút nào cả; mà chính-phủ thì công-quĩ có hạn, chính-phí vô cùng, những việc cần phải tiêu đến tiền cũng cần kíp không kém gì việc học mà có phần hơn việc học nữa lại còn nhiều, làm sao trông cậy vào cái số tiền dự-toán hàng năm để mở mang việc giáo-dục cho đâu đâu cũng phổ-cập được ngay cả. Các trường dân lập thì cái số cũng còn ít-ỏi quá. Lợ gì dân mình, mười nhà thì đến chín nhà nghèo, áo cơm không có đủ mà mặc, cơm còn không có đủ mà ăn, còn lấy đâu có tiền góp vào làm trường học, nếu bảo các làng tự nhận lấy kinh-phí về sự học, tiền đóng gạo góp, thì cũng đình hạ-hộ đành chịu bó tay; còn những nhà giàu có người mình có phải ai cũng được như các bậc phú-hào Âu Mỹ kia, cứ-ju bỏ tiền túi ra từng ức, từng triệu, từng ngàn, từng muôn mà mở học-đường, lập thư-viện; nếu chỉ trông vào các ông giàu sáng lập thì những ông giàu ở xứ mình mà còn chân trắng ngực trần thì hiếm quá, đến những ông mà đã ở cái mùi phẩm-hàm danh-vị thì cũng khó biết lấy gì tưởng-lệ được cho mọc nổi hầu-bao. Có lẽ trường học cứ còn thiếu mãi mà con trẻ cứ phải chịu cái nỗi khốn khó về sự học mãi như bây giờ hay sao?

(Còn nữa) T.

NHẬT-BẢN VỚI HOA-KỲ

Ở Nhật-bản hiện nay có một cái phong-trào rất lạ, là nhiều người Nhật đánh giá về thiên-chúa giáo xin các hội giáo Nhật-bản tuyệt giao với các hội giáo ở Hoa-kỳ, cái căn-nguyên là việc hạn chế di-dân ở Hoa-kỳ.

Nguyên ở Nhật vẫn có một đảng phản đối việc truyền thiên-chúa giáo ở Nhật, nên cái đảng ấy nhân cái dịp này mà vận-động để đạt cái mục-đích của mình vậy.

SỐ NGƯỜI BẮC-PHI-CHÂU Ở PHÁP

Trong số 40.000 người dân Bắc-phi-châu ở Pháp, riêng ở Paris có tới 60.000 người.

Hội-đồng thành-phố thấy số người Bắc-phi-châu ở Paris đông thế, rất lấy làm ngại, ngại cho bọn kiết-dà ấy, mà lại ngại cho cả nhân-dân Paris.

Vì vậy hội-đồng xin đặt một sở vừa để trông nom vừa để bảo-hộ cho bọn ấy.

Nhiều nhà báo thấy thế có bàn nên trả tính cho bọn ấy trở về tổ-quốc là hơn cả.

CHÍNH-PHỦ XÔ-VIẾT VỚI VIỆC XEM BÁO

Mới đây chính-phủ Xô-viết nước Nga có ba lệnh cho các hàng cơm, hàng rượu, hàng cà phê, hàng nào cũng phải mua ít nhiều tân văn và tạp chí cho khách đến ăn uống xem. Nhà nào có 15 cái bàn trở xuống, phải mua một thứ báo trong 12 thứ của chính-phủ kể ra. Cái chính-sách của chính-phủ Xô-viết kể cũng lắm điều điên-cuồng thật, nhưng cái việc nói trên này thì trông cũng không có thể chê được vậy.

MỘT NGƯỜI CÓ CHÍ LẠ THƯỜNG

Mới đây tại cao-đẳng học-đường Vienne có một người 63 tuổi ứng thi tiến-sĩ khoa triết-học. Người ấy tên là Moses Juda Wandermann, quê ở Galicie, trong khi tuổi trẻ không đi học trường nào cả. Đến lúc lớn lên việc học nữa lại còn nhiều, làm sao trông cậy vào cái số tiền dự-toán hàng năm để mở mang việc giáo-dục cho đâu đâu cũng phổ-cập được ngay cả. Các trường dân lập thì cái số cũng còn ít-ỏi quá. Lợ gì dân mình, mười nhà thì đến chín nhà nghèo, áo cơm không có đủ mà mặc, cơm còn không có đủ mà ăn, còn lấy đâu có tiền góp vào làm trường học, nếu bảo các làng tự nhận lấy kinh-phí về sự học, tiền đóng gạo góp, thì cũng đình hạ-hộ đành chịu bó tay; còn những nhà giàu có người mình có phải ai cũng được như các bậc phú-hào Âu Mỹ kia, cứ-ju bỏ tiền túi ra từng ức, từng triệu, từng ngàn, từng muôn mà mở học-đường, lập thư-viện; nếu chỉ trông vào các ông giàu sáng lập thì những ông giàu ở xứ mình mà còn chân trắng ngực trần thì hiếm quá, đến những ông mà đã ở cái mùi phẩm-hàm danh-vị thì cũng khó biết lấy gì tưởng-lệ được cho mọc nổi hầu-bao. Có lẽ trường học cứ còn thiếu mãi mà con trẻ cứ phải chịu cái nỗi khốn khó về sự học mãi như bây giờ hay sao?

(Còn nữa) T.

NHẬT-BẢN VỚI HOA-KỲ

Ở Nhật-bản hiện nay có một cái phong-trào rất lạ, là nhiều người Nhật đánh giá về thiên-chúa giáo xin các hội giáo Nhật-bản tuyệt giao với các hội giáo ở Hoa-kỳ, cái căn-nguyên là việc hạn chế di-dân ở Hoa-kỳ.

Nguyên ở Nhật vẫn có một đảng phản đối việc truyền thiên-chúa giáo ở Nhật, nên cái đảng ấy nhân cái dịp này mà vận-động để đạt cái mục-đích của mình vậy.

SỐ NGƯỜI BẮC-PHI-CHÂU Ở PHÁP

Trong số 40.000 người dân Bắc-phi-châu ở Pháp, riêng ở Paris có tới 60.000 người.

Hội-đồng thành-phố thấy số người Bắc-phi-châu ở Paris đông thế, rất lấy làm ngại, ngại cho bọn kiết-dà ấy, mà lại ngại cho cả nhân-dân Paris.

Vì vậy hội-đồng xin đặt một sở vừa để trông nom vừa để bảo-hộ cho bọn ấy.

Nhiều nhà báo thấy thế có bàn nên trả tính cho bọn ấy trở về tổ-quốc là hơn cả.

CHÍNH-PHỦ XÔ-VIẾT VỚI VIỆC XEM BÁO

Mới đây chính-phủ Xô-viết nước Nga có ba lệnh cho các hàng cơm, hàng rượu, hàng cà phê, hàng nào cũng phải mua ít nhiều tân văn và tạp chí cho khách đến ăn uống xem. Nhà nào có 15 cái bàn trở xuống, phải mua một thứ báo trong 12 thứ của chính-phủ kể ra. Cái chính-sách của chính-phủ Xô-viết kể cũng lắm điều điên-cuồng thật, nhưng cái việc nói trên này thì trông cũng không có thể chê được vậy.

MỘT NGƯỜI CÓ CHÍ LẠ THƯỜNG

Mới đây tại cao-đẳng học-đường Vienne có một người 63 tuổi ứng thi tiến-sĩ khoa triết-học. Người ấy tên là Moses Juda Wandermann, quê ở Galicie, trong khi tuổi trẻ không đi học trường nào cả. Đến lúc lớn lên việc học nữa lại còn nhiều, làm sao trông cậy vào cái số tiền dự-toán hàng năm để mở mang việc giáo-dục cho đâu đâu cũng phổ-cập được ngay cả. Các trường dân lập thì cái số cũng còn ít-ỏi quá. Lợ gì dân mình, mười nhà thì đến chín nhà nghèo, áo cơm không có đủ mà mặc, cơm còn không có đủ mà ăn, còn lấy đâu có tiền góp vào làm trường học, nếu bảo các làng tự nhận lấy kinh-phí về sự học, tiền đóng gạo góp, thì cũng đình hạ-hộ đành chịu bó tay; còn những nhà giàu có người mình có phải ai cũng được như các bậc phú-hào Âu Mỹ kia, cứ-ju bỏ tiền túi ra từng ức, từng triệu, từng ngàn, từng muôn mà mở học-đường, lập thư-viện; nếu chỉ trông vào các ông giàu sáng lập thì những ông giàu ở xứ mình mà còn chân trắng ngực trần thì hiếm quá, đến những ông mà đã ở cái mùi phẩm-hàm danh-vị thì cũng khó biết lấy gì tưởng-lệ được cho mọc nổi hầu-bao. Có lẽ trường học cứ còn thiếu mãi mà con trẻ cứ phải chịu cái nỗi khốn khó về sự học mãi như bây giờ hay sao?

(Còn nữa) T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 19, 20 và 21 Sept. 1924

Tại hội Vạn-quốc

Đại-hội-đồng hội Vạn-quốc vẫn làm việc. Tiểu ban thứ hai (việc chuyên môn) ưng một khoản thỉnh các chánh-phủ tư cấp cho các hội-đồng trí-thức tư-lịch của các nước, mà khuyến các hội-đồng các nước nên đồng lao cộng tác với nhau. Tiểu ban thứ tư (tài-chính) vẫn xét sổ chi thu của hội Vạn-quốc. Tiểu ban thứ năm (vấn đề xã-hội và nhà tù-loại) xét bản dự án về việc đổi một hội quốc-tế liên hiệp trợ cứu những dân bị thiên-tai. Tiểu ban giao cho phụ ban soạn một khoản quyết nghị về việc ấy. Trong phụ ban ấy có đại-biểu của nước Anh, nước Guatemala, nước Pháp, nước Nhật, nước Ba-lan, nước Thụy-điển, và nước Ý. Phụ ban xét về việc hộ vệ binh an và thanh giảm quân bị vẫn xét bản dự án của M. Herda.

Hội-đồng tư-vấn thường-trực thứ nhất coi về các vấn đề lục quân hải quân và phi quan hội ở Genève ngày 28 mới đã xong công việc. Hội đồng đã soạn xong một bản dự án để trình hội Vạn-quốc về việc khám xét quân bị của nước Đức, nước Áo, nước Bảo, và nước Hung, theo như các điều khoản trong hòa ước.

Ngày thứ bảy hội Vạn-quốc lại sẽ họp kỳ đại hội-đồng để xét công việc của các tiểu-ban.

Tại nước Pháp

Tượng hội-đồng Thương-mại và kỹ-nghệ họp, do quan Raynaldy chủ-tọa để xét việc sửa đổi ngạch thuế thương-cảnh và để bàn bạc mọi việc trước khi điều đình bản giao-ước thương-mại với nước Đức.

Ngày hôm nay quan thủ-tướng tiếp hội Âm nhạc Sellenck ở Strassbourg.

Người Nga tại Géorgie

Quân lính của chánh-phủ Xô-viết lại chiếm được Tiflis.

Động đất ở Erzeroum

Vẫn thấy chuyển động. Nhiều chỗ đất nứt ra. Trong miền Arkine Tortoum nhân dân sợ hãi. Tổn hại nhiều. Nhiều người chết.

Người Tây-ban nha ở Maroc

Tướng Castro lại khai thế công. Năm đạo quân đánh ở mặt trận Tetouan đã chiếm được trận-địa Georges.

Nạn tàu bay ở nước Ý

Một chiếc tàu bay của bộ binh rơi xuống ở Galiarati. Bị người chết. Một người bị thương.

Cavite, ngày 20 Septembre 1924

Hoa-kỳ với Trung-hoa

Tin Bắc-kinh. — Việc Hoa-kỳ miễn cho Trung-hoa không phải nộp bồi khoản quyền phí đã xếp đặt xong ngày hôm nay. Hiện đã đưng một hội-đồng có mười người Trung-hoa và năm người Hoa-kỳ để trông-nom về việc ấy.

Cuộc bay vòng thế-giới của nước Argentine

Tin Tokio. — Những bạn của phi-tướng Pedro Zuani, nước Argentine có khuyến phi-tướng nên vội bay đi Trung-hoa và Nhật-bản. Máy bay của phi-tướng bị gãy, và tình trạng ở Bắc-bộ Trung-hoa không được tiện-lợi, nên phi-tướng phải lưu lại Hanoi mấy tuần lễ.

Cuộc bay vòng thế giới của Hoa-kỳ

Tin Nartcook. — Các phi-tướng Hoa-kỳ tới Nartcook hồi 12 giờ 55. Bay từ Maywood, Illinois đến. Không đáp lại đây giờ tới nơi.

Dịch dau mùa đỏ ở Nhật-bản

Tin Tokio. — Nhiều báo đã đặc mật ở Tokio vội đi đến tây-bộ Nhật-bản vì ở đấy có một thứ bệnh dịch rất hại, giống như bệnh đau mùa đỏ.

Hiện nay số người bị bệnh về bệnh ấy đó tới 900.

TRÊN MẶT ĐẤT VÀ DƯỚI MẶT ĐẤT NHIỆT KHÍ THAY ĐỔI THẾ NÀO

Trèo lên các ngọn núi cao, cứ trèo lên 180 thước, lại thấy nhiệt khí giảm đi 1°. Nhưng nếu cưỡi máy bay mà lên cao, thì cứ lên một trăm thước, nhiệt khí lại thấy giảm đi 1°. Bay cao lên đến chỗ 11.00 thước như phi-hành-gia Sadi Leconte, thì thấy nhiệt khí có đáng vào khoảng 60° dưới 0.

Đào sâu xuống dưới mặt đất độ 25 thước thì nhiệt khí cũng như trên mặt đất không thay đổi là mấy. Đào xuống sâu quá 25 thước, thì cứ 31 thước, nhiệt khí giảm đi 1°. Cũng có nơi cứ 33 thước lại giảm đi 1°. Lại như ở các mỏ trong nước Saxe, thì cứ 42 thước nhiệt khí lại giảm đi một độ.

Ở các miền bể xuống sâu nhiệt khí cũng giảm đi. Ở các bể về đường xích-đạo, nước trên mặt nóng 26° thì ở chỗ sâu 4.000 thước chỉ có 2°

MỘT KẺ TỘI-NHÂN KHÁC THƯỜNG

Mới đây George Remus là một tay vua rượu lậu ở Hoa-kỳ bị bắt được quả tang buôn rượu lậu, nhưng Remus lại được tạm tha để đợi tòa án xét án ra làm sao. Sau tòa kết án Remus phải giam hai năm rưỡi. Đến khi án đã thành, linh cảnh sát đến nhà bắt Remus. Nhà ấn thực là một tòa lâu đài nguy-nga, vào hàng lịch-sự nhất trong thành-phố của Remus ở. Bữa ấy được tin án đã thành, Remus đã làm tiệc rượu từ biệt họ hàng bà con. Linh cảnh-sát đến nơi, ngoài cửa có xe ô-tô rất lịch-sự đợi sẵn, Remus mời linh cảnh sát cùng lên xe đi đến ga hỏa-xa. Khi ra đến ga thì hỏa xa đã mắc hỏa riêng của Remus, để cho Remus và linh cảnh sát cùng ngồi. Khi xe hỏa đi, Remus lại sai người hầu phá nước cho linh cảnh sát xơi. Một kẻ tội nhân đi đến ngục thất để chịu giam mà đãi các như Remus xưa nay thực ít có.

Tin Trung-hoa

Việc chiến-tranh ở Thượng-hải

Bắc-kinh, 19 septembre. — Phần nhiều người ngoại-quốc ở Bắc-kinh không ưng liệt cường can thiệp vào việc chiến-tranh ở Trung-hoa. Các nhà lý nói: Nếu liệt-cường can thiệp vào việc chiến-tranh, thì việc thống-nhất của Trung-hoa lại chậm-trễ mất.

Thượng-hải, 19 septembre. — Viên phóng-sự sở điện-báo Reuter có báo tin rằng Tề-nhiếp-Nguyên dự bị để đánh một trận lấy được Hangtu. Ở đấy quân-lính của Chiết-giang tuy rằng ít hơn quân-lính Giang-tô, nhưng đông ngay vào giữa lại gái vững nhỏ, một cái ở phương tây, một cái ở phương đông bến hỏa-xa, nên tiến cũng để giữ. Hiện nay đã đào xong hầm hố. Ở đường hào có đặt súng khai-hoa, và có cả đại-bác. Họ bắn cũng dữ, quân bên thù bị tổn nhiều. Trận đánh to nhất là trận ở đấy. Quân của Giang-tô hại tới 2.000 người.

Ở Qainsan, nhà thương của nhà binh và nhà thương của hội Hồng-thập-tự đầy những người bị thương. Pai-kheng đến Chang-chow (Thường-châu?) và đến Nam-kin hàng mấy trăm người. Quân Giang-tô đã chiếm được nhà ga Hwang-u(?) rồi lần, nhưng nhà ga ấy lại vẫn về tay quân Chiết-giang.

Quân Giang-tô đóng ở bờ phía tây cái vũng lớn: rên vũng ấy có cửa bể ngăng. Mãi đến cuối tuần lễ mới rồi, ngày nào cũng có 5, 6 chuyến hỏa-xa đem quân đến đấy. Quân của Tề đóng ở đấy nhiều hơn các nơi khác. Hôm thứ bảy mới rồi, binh như đã có ý muốn rút quân về Tô-châu.

Nghe đâu hôm chủ nhật, hai đạo quân của Phùng-ngọc-Tường khởi-hành ở Bắc kinh đi đến Qu-nsen, để trợ lực cho các đạo quân sắp đánh Tương-hải. Trong hàng quân có nhiều người trước đây đã đi linh thợ ở Pháp.

Thượng-hải, 10 Septembre. — Lu-vĩnh-Tường nói Trương-tác-Lâm đã thu quân xong. Tại Nghi-hưng phía tây Thái-hồ, quân Chiết-giang cướp mất một cái đồn của quân Giang-tô ở trên bờ sông đào.

Giới mua dữ dội, đường sá lầm lội, chắc mấy hôm chưa đánh nhau được.

Báo Shanghai-Mercury ra ngày 5 septembre có nói quân Chiết-giang mới tiếp được nhiều viện binh và khí giới. Quân Linh đi đến mặt trận, y-phục cũng không được tề chỉnh lắm. Có người lại dùng đèn gánh mà gánh đạn được. Linh Chiết giang bận áo gris, nhưng sáng hôm nay cũng thấy nhiều người đội mũ kaki

Thượng-hải, 11 Septembre. — Ở mặt trận miền tây, quân Chiết-giang chiếm được Nghi-hưng ở phía tây Thái-hồ, tiếp đánh đến Chang-chow (Thường-châu?).

Tin sau cùng

Đại-bác của Trương-tác-Lâm bắn vào Sơn hai-quan.

Tin Phụng-thiên. — Quân-lính của Trương-tác-Lâm đánh tan đạo quân tiến nhất của đảng Trực-lệ.

(Reuter, ngày 11 septembre)

Quân-lính của Chiết-giang tại các đồn Li-hoa-Hou (?), gần Thượng-hải vẫn giữ vững.

Quân-lính của Trương-tác-Lâm vẫn tiến đến Bắc-kinh.

(Bordeaux, 21 septembre)

Tin Tokio, 18 septembre. — Trương-tác-Lâm từ quân ở Cảnh-chow (?).

Quân-lính của chánh-phủ Bắc-kinh bỏ ở gần Thượng-hải. Các nhà phóng sự Nhật-bản ở Phụng-thiện nói rằng này mai sẽ đánh nhau một trận lớn.

Có tin đồn rằng Trương-tác-Lâm có dùng mấy trăm người Nga trong quân đội.

Tin Thượng-hải, 18 septembre. — Ở mặt trận khá yên. Quân Giang-tô khai thế-công, nhưng quân Chiết-giang chống lại được. Ở Thượng-hải có vội đem pháo tải lương thực đến mặt trận.

(Cavite, 20 septembre)

Câu chuyện phiếm

Bây giờ gần đến tháng chín tu, đã có nhiều người nói đến lễ Tứ-tuần-đại-khánh, sửa soạn về Kinh. Kỳ-giả có ngồi chơi tại nhà một người bà con, được tiếp chuyện hai ông khách, tự nhiên cũng nói đến chuyện Tứ-tuần-đại-khánh. Câu chuyện rất có thú vị, kỳ giả còn nhớ cả đầu đuôi, xin thuật qua ra đây để công đồng lãm:

Ông Giáp bảo ông Ất rằng:

« Bản triều từ lúc nhất thống ba kỳ, từ niên-hiệu Gia-long cho đến niên-hiệu Tự-đức, còn nhiều vua trường thọ, trị vì lâu dài; từ niên-hiệu Kiến-phúc trở về sau, không mấy vua trường thọ, lại có nhiều vua phải thay đổi luôn. Từ khi Kim-thượng đăng quang đến giờ, ngoài thì có chính-phủ Bảo-hộ giúp đỡ, trong thì thần dân một lòng ái đái, lại gặp buổi phong hội mở mang, trong nước đương đua đuổi trong đường tiến hóa, xem trong khoảng mười năm nay, các nước ở trên mặt địa cầu, nơi thì bình qua tranh chiến, nơi thì thủy hỏa đạo tặc, nước ta thì ngoại hoạn không có, nội ưu cũng không; còn như thiên tai lưu hành, thì cứ hễng qua mỗi năm một lần, đã vỡ nước ngập

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

phá hại độ một vài hạt, cực khổ độ một số ít người, cái tai nạn ấy vì với cái họa đ.ng đất ở Nhật-bản ; âm ngoái, và thủy-tai ở Trung-hoa mới rồi, thì có thấm thía vào đâu. Năm nầy theo âm lịch là năm Giáp-tí, can chi mới bắt đầu hội, lại vừa đúng năm tứ-tuần của Kim-thượng, thế chẳng phải là một cái rung triện tốt về cuộc thăng bình cho nước ta về sau, mà là một sự vui mừng cho toàn thể dân trong nước ư ? Tuy theo trong lễ, thì 50 tuổi mới là hạ thọ theo tục thường ta, thì 50 hay là 55 tuổi mới lên hạng lão nhiêu ; nhưng đ sương thì khác với kẻ thường dân, thế thì từ tuần mà làm lễ kỷ-niệm cũng phải. Nghe đâu Nam-triều đã trích ra một số tiền rất to, để chi b ện việc đại lễ nầy, mà từ cuối năm ngoái đã bắt đầu sửa soạn xếp đặt, thế thì k ánh lễ sẽ cử ành ở đâu tháng chín tà này, chắc là linh đình to tát lắm, ở nước Nam ta xưa nay không mấy khi có. Tôi nghe nói có nhiều người sửa soạn phẩm-vật đem vào cung tiến ; bác với tôi, nhờ ơn đất-nước, no cơm ấm áo, được làm một người dân lành ở đời thái-bình, chúng ta tưởng cũng nên có một chút vi-thành đến ngày đại lễ cử-hành, chúng ta vào dâng dưới khuyết-đình, trước là để tỏ lòng qui hoặc, thường xoay theo bóng thái-dương, sau là cũng được dự một phần vui ở cái thịnh-hội thiên tải nhất thời vậy ».

Ô gì ấy nghe nói, mặt có dáng buồn mà trả lời rằng : « Phải, Nam-triều không kể công-tao, không kể tiền bạc, hết sức tổ-chức cho cái lễ kỷ-niệm tứ-tuần này thật là linh đình to tát, đình đám tưng, mọi con tạ, người minh sẽ chẳng có lòng nô nức, muốn nhân dịp để thỏa lòng mua vui. Trước kia tôi vẫn định bớt ít thì giờ rỗ vài người bạn đi chơi, vừa được xem khánh-lễ, vừa được xem phong-cảnh hoàng-đô. Nhưng than ôi ! việc đời xảy đến, nào ai thấy trước được ! tháng sáu ta mới rồi, tỉnh tôi (ông Ất là người tỉnh Hưng-yên) bị đê vỡ nước ngập, trôi nhà trôi cửa, ngập ruộng ngập vườn, gia sản vật súc đều bị ngọn nước vô tình kéo đi hết ; hi n bây giờ vẫn chưa cày cấy gì được, hàng mấy vạn con người không nhà ở, không cơm ăn, chỉ trông mong về lòng bác-ái và sự bố thí của đồng-bào ; cái thảm-trạng ấy đã nhiều người kể ở trên bác-tường, những người có từ-tâm thương đến nòi giống, ng ! đến cái tình cảnh bao nhiêu người đói rét lia tan tất cũng ngậm ngùi chua xót. Chính-phủ Bảo-hộ đã cho p ép lập hội lạc quyên và các báo báo ả quán-tử hiện đương ó bảo cổ võ. Chính-phủ còn có lòng thương đến dân lành bị nạn nước Nam, thường chi tới là một nỗi một giống ; các bậc bác ái quân-tử còn nghĩ đến dân bị nạn riệng ở mấy tỉnh, huống chi tôi là người đồng quận đồng châu, cố lẽ nào chợp mắt bỏ qua, nhẫn tâm được. Vậy nên số tiền tôi định để chi tiêu về việc trẩy Kinh xem lễ, tôi đã lấy ra một nửa để giúp đỡ chỗ ọ hàng bè con, còn một nửa thì sẽ để góp vào hội lạc-quyên nay mai. Tôi cũng biết món tiền của tôi ít ỏi n ỏ mọn, chẳng thấm thấp vào đâu, nhưng lực bất tòng tâm, biết làm sao được ? cốt nhờ về hăng-tâm hăng-sản của đồng-bào, kẻ ít người nhiều, may ra cũng góp gió thành bão, mà nhất là những bậc có quyền thế, sẵn bạc tiền, đ ng lòng từ bi, ra tay tế độ. Còn đến việc sắm p ẩm ngài đã thượng tấu, thì trừ những người có chức vị, bổn phận phải như thế không kể, còn như tôi là một hạng nhỏ hèn ở trong xã-hội, đầu chốn khuyết-đình, chẳng khác gì cóc vái gió vậy. Và lại, tôi tuy bọc-vẫn ít, kiến-thức hẹp, nhưng cũng chỉ yên lòng làm ăn, cái vinh lợi ở bên ngoài, thực không bao giờ có mộng tưởng đến ».

Ông Ất vừa nói đến đó, thì thấy một cậu bé con tay cầm tờ báo quốc ngữ trong nhà chạy ra nói to tiếng rằng trong nầy có bài bá cáo của hội lạc-quyên về việc cứu giúp dân bị lạt, tôi xin đọc cho các ông nghe. Chúng tôi liền im tiếng cả để nghe cậu bé đọc tờ bá-cáo ấy. X.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu Con Gà, chưa cuốn và cuốn rồi, hàng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rác cổ, không nhức đầu. Thử mới biết thực. 2007

VIỆ... HANOI

Thời - tiết

7 giờ 29 độ
16 giờ 32 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba 23 Septembre 1924
S Thiệu

Âm-lịch

25 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Ất-tí.

Sao Hỏa sáo Thủy, Trực Thành
Kị : Tế chẩn, Xuất-hành, Hành-tang, Di cữu, mai Ky-phúc, Cầu-tự, Hôi-hôn, Nhập-học, Giá-thú, Tiến-nhậm, Động-thổ, Thương-lương, Thọ-phần

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 $ 05
—	nhì —	10 50
—	ba, —	9 80
Thóc,	—	6 40
Bắp ngô.	—	6 40

Giá bạc. Kể từ ngày 21 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 0 00.

Tàu chạy sang Pháp. — Tàu *Amiral Nielly* trước đã định đến sáng 23 septembre tại ở Haiphong chạy, nay lại có tin hoãn đến 6 giờ sáng 24 sep embre mới chạy.

Các trường Cao-đẳng sẽ đổi tên. — Nay mai các trư ng Cao-đẳng ở Hanoi, sẽ không gọi là *Université Indochinoise* nữa mà đổi là *Écoles professionnelles des hautes études* nghĩa là các trường Cao-đẳng chuyên môn học, không có cái nghĩa là đại học hiệu như trước nữa. Cái tên gọi sẽ đổi như thế, còn chương-trình học có đổi hay không thì chưa rõ.

Đê Phi-lipê. — Đê Phi-lipê đáng lẽ đến 15 tháng nầy thì hàn khẩu xong, nhưng nay tình ra phải chậm thêm mất mười ngày nữa, là vì mới rồi nước lại lên đất bị lở nhiều, cho nên phải đổ thêm nhiều thuyền vào chỗ ấy nữa.

Xà-phòng THIBAUD
làm bằng nước hoa Cologne
0 $ 15 một bánh
Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Trường Võ-bị Pháp-Việt. — Đến ngày 14 octobre nầy trường Võ-bị Pháp-Việt (Ecole de préparation militaire Franco - Annamite) sẽ khai giảng. Có ba nơi mở trường ấy là Hà-nội, Hải-phòng và Huế.

Phàm những người thiếu-niên Pháp Việt hợp thể-lệ sau nầy mà muốn xin học thì nhà trường cũng nhận cả.

Người Pháp. — Tính đến ngày 31 décembre phải đủ 18 tuổi.

Người Nam. — Tính đến ngày 31 décembre phải đủ 18 tuổi.

N ng người tình nguyện đến học phải làm một cái đơn bằng giấy thường và có chữ người cha hay người thay quyền cha cho phép và đính theo một cái giấy khai sinh hay là một tờ của người cha nhận thực là đến tuổi và làm bằng giấy thường cũng được. Các giấy ấy nên gửi sớm đến :

M. le Chef de bataillon Henrschel au 9e colonel Hanoi ;

hay là M. le Lieutenant Layec bureau de la place Haiphong ;

hay là M. l'Inspecteur principal de la garde Indigène Larquetout commandant la brigade de la Résidence Supérieure Huế.

Những người đã tình nguyện vào học thì cứ phiên học là phải đến trường (trừ ra có việc gì cần thì phải xin phép), phải mặc quần áo chỉnh-tề (áo kaki). Trường học sẽ phát cho học-trò mỗi người một cái khoanh đeo cánh tay trong khi tập.

Từ tháng octobre đến cuối avril thì ngày thứ năm và ngày chủ-nhật nào cũng dạy tập từ 14 đến 16 giờ.

Mục-đích trường nầy là luyện tập cho các người thiếu niên được khỏe mạnh mà lại dạy sẵn cho biết cái nghề binh phải học sau nầy. Vậy chú ý là dạy bắn và dạy thể thao. Ở Hanoi lại có một bãi dạy rất ngon. Các học-trò dạy hay là Nam được một cái bằng ở trường nầy cấp cho thì khi đến tuổi đi lính sẽ được nhiều điều lợi lắm.

Hội-đồng thành phố — Hội-đồng thành-phố Hanoi tối hôm nay 22 septembre hồi 21 giờ sẽ họp kỳ thường lệ (phiên thứ hai).

Trong các việc Hội-đồng phải bàn đến, nay kể mấy việc sau nầy :

Những việc đã bàn kỳ trước và giao cho các tiểu ban xét

Việc M. Vincenti xin tiền trợ cứu cho các trẻ con vị thành niên Montety.

Xét lại giá tiền nhượng đất ở nghĩa địa Tây và tiền bốc mả.

Việc đánh thuế các thuyền đậu tại bờ sông và việc cho thuê đất ở bờ sông. Tiền đèn.

Thuế các hội hè.

Việc định những đường phố nào phải làm bờ hè trước.

Việc sửa lại con đường ở phủ Toàn-quyền.

Điều l lãnh trung sang năm.

Việc thư phố với M. Ng.v-Giệm đổi đất cho nhau

Việc Mme Ng-thị-Nam hỏi mua đất.

Việc thân phố mua đất của M. Ng-văn-Giệm, vân vân.

Các việc mới

Việc tín tiền niên-bổng cho M. Phạm ngọc Phúc là thư-ký đã mất, theo như cái đơn xin của vợ là Phạm-thị Phương.

Việc Ng-thị-Diếc xin tiền trợ cấp.

Việc định giá tiền đèn điện ở Hội-chợ v. v...

ANH HÙNG-NÁO
đã ra TRỌN BỘ

Quan Giám-đốc chính trị mới. — M. Delamarre, quan cai-trị hạng nhất, nguyên Công-sứ Hà-đông, nay hết hạn nghỉ ở Pháp sang thì bổ làm Giám-đốc coi việc chính-trị và cai-trị tại Bắc-kỳ thay chân M. Poulin quan cai-trị hạng nhất lên quyền Thống-sứ.

Tòa án Đại-hình. — Ngày nay và mai, hai hôm luôn, Tòa xét đến việc lũ tên Tuất, tên Sít giết ông Counillon ở p ố hàng Cót mà nay phải xử lại. Cái việc gớm ghê ấy, hung tợn ấy đâu đâu thì ở nào, hẳn báo đã thuật đăng tường tận từ lúc mới xảy ra và nhất là kỳ báo phiên đại-hình trước, vậy nay tưởng k ông phải thuật lại độc-giả cũng còn nhớ.

Sáng hôm nay, tòa đã hỏi hết những tên phạm. Buổi chiều mới bắt đầu hỏi những chứng tá về việc ấy

Những phiên xử các việc khác thì vắng thế, mà đến phiên ngày hôm nay thì đông không biết để đâu mà kể, mà cái số đông ấy phần nhiều là họ hàng lũ hung thủ và n ất là những bọn du thủ du t ực cùng đảng với chúng nó đến nghe cho biết tòa kết án bọn chúng nó ra làm sao.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, chừng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi ố : 0 $ 90

Hội chợ Hanoi

5 làm thứ năm

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau nầy :

Việc tiêu tiền « kết » của hội Ái-hữu ở giáy thợp. Việc nầy tòa xét đã mấy tuần lễ rồi, song cứ hoãn đi hoãn lại mãi, phiên trước luật-sư bên bị đã cãi rồi, đến phiên sáng hôm nay tòa mới kết án phạt Võ-xuân Thiều, thông ngôn giấy t ép phải 6 tháng tù 50 quan phạt và phải hoàn lại 616 $ 34 là tiền đã lấy của hội Ái-hữu sở ấy.

Hội nào mà cũng phải một ông thầy-quỹ như thế thì hội đến đi đời.

Lừa của chủ. — Ng-ngọc-Khang làm mại bản cho hiệu Huchet Lapère ở phố hàng Lược, có nhận hàng hóa của hiệu ấy đem đi bán cất cho các cửa hàng ở thành-phố hoặc bán chịu, hoặc lấy tiền ngay. Song Ng-ngọc-Khang cứ nhận hàng của chủ đem bán hạ giá hơn giá nhận với ch ủ để lấy tiền ngay, tiền hết tính cả thầy mất 1567 $ 36.

Tòa phạt Ng-ngọc-Khang 6 tháng tù, 100 quan và bắt phải bồi số tiền ấy trả chủ.

Giả mạo Ng-văn-Phúc là cu-li bị thưa lấy quyền sở ký mạo tên chủ đưa đến hiệu bán bánh chực đánh lừa lấy bánh. Tòa có trát đòi tên Phúc, không thấy đến để xét, nên tòa kết án vắng mặt phạt 2 tháng tù và 25 quan.

Ăn cắp tiền — Ng-văn-Du là bồi phải phạt 2 tháng tù về tội ăn cắp tiền bán hàng của chủ.

Ăn cắp ngựa. — Ng-v-Sinh là sai-lình bị thưa là ăn cắp ngựa của một người Tây thì được tha vì xét ngựa ấy là ngựa bán mà chưa trả tiền, chứ không phải là ngựa ăn cắp.

Thợ dánh chả — M. Lê-trang-Châu là chủ thầu khoán ở Lò-đúc có thuê lũ tên Đỗ-v-Tuyết, Ng-v-Lan, Ng-v-Tuy, Ng-v-Noãi, Ng v-Liên tức Miên Đỗ-v-Ban, là thợ xẻ gỗ ở xưởng mà đúng tên Ng-v-Tư cũng là thợ xẻ làm cai. Hôm 24 tháng 8 vừa rồi lũ ấy đến đòi tiền công thì Mme Châu bảo phải đợi đến kỳ mới phát. Thế là chúng sinh sự xúm lại đánh Mme C ấu bị thương rồi lại chực cướp tiền. M. C ấu nghe tiếng kêu, chạy ra thì lại bị lũ ấy xúm lại đánh một thương ở đầu, lện bây giờ cũng c ưa khỏi. Tòa hỏi nguyên b chứng tá rồi hoãn lại để nghị án.

Vừa ở Tam đảo mới về mấy hôm nay

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
66 phố 5, phố Thợ-nhuộm. Giấy nói 208

Xét-nghiệm nước mũ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau đa dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và bệnh trẻ con.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến thôi. 2009

XE Ô-TÔ BÁN

Một cái xe MATHIS 10 mã-lực, 4 chỗ ngồi, mới chạy hơn 11.000 kilom. Hỏi tại M. le Commandant Delean à Đáp-cầu.

Một cái xe BERLIET, 16 mã-lực, máy chạy còn tốt, phải thay accus.

Một cái xe FORD, cũ bán rẻ 400 $ 00

Hỏi tại bản-quán

Bán một cái xe pousse-pousse bánh caoutchoue, còn tốt, 120 $.

Hỏi tại bản-quán

Ngạch cai-trị. — M. Moreaco biên tập hạng nhất ngạch cai-trị mới hết hạn nghỉ, nay bổ đi phó công-sứ tỉnh Hưng-yên thay M. Foy về nghỉ.

M. Vidal tham-biện thương-chính cải bổ sang ngạch cai-trị thì nay đổi đi Hà-đông thay chân M. Rouan làm chức khác.

M. Rouan biên tập ngạch cai-trị tại Hà-đông thì nay tạm lĩnh chức phó Công-sứ tỉnh ấy thay M. de Sourdeval quan phó cai-trị hạng nhất về nghỉ.

Hai chữ « Thiện-tai » trong bộ Thủy-hử. — Chữ « *Thiện tai* » trong bộ Thủy-hử mà dịch-giả muốn tạm dùng tiếng « *Mó phật* » thay vào, hiện đã có mấy lời chất-chính cùng các độc-giả trong kỳ báo thứ sáu 19 septembre vừa rồi, để mong rằng ngài nào tìm được cách dịch nào diện hơn thì xin cứ viết thư chỉ bảo cho. Nay có tiếp được mấy bức t ư của các bạn độc báo, ngài thì mách cho chữ « *Tốt lành* », ngài thì mách cho chữ « *Hà-sa* », vậy nếu chữ nào sóng vào đoạn văn trong truyện mà được xuôi nghĩa thì dịch-giả xin ghi lấy để sửa đổi về sau nầy. Lại có ngài bảo cho là « *Boàn ngư* » là bạ ba. Dịch-giả đều có lời cảm ơn tất cả các ngài và mong rằng từ nay về sau, các ngài cứ thường thường viết thư chỉ giáo cho, dịch-giả xin gắn lòng hoan-nghênh, k ông dám tự-đắc rằng mười phần đúng cả, hoặc là gặp chỗ nào k ó-khăn, cũng không dám *dịch nhảy quãng*, để làm cho lục mất cả tinh-thần của tác-giả vậy.

Ngạch Học-chính. MM. Trần-văn-Hão, Ng-khos-Toàn, Nguyễn-gia-Thoại và Trần-trọng-Kỳ giáo-học tập sự học thành chung học tại Trung-kỳ nay hết hạn tập sự đều được thăng giáo t ọc hạng tư.

M. Ng-bá-Lan có bằng Sơ-học được bổ trợ-giáo tập sự.

Ngạch y chính. — M. Cao-sĩ-Tấn thầy-thuốc thí-sai hạng nhất, nay xóa tên trong ngạch thầy-thuốc thí-sai, kể từ ngày 1er mai 1924 là ngày hết lệ nghỉ giả hạn một năm kỳ thứ ba.

Bá trường. Trường Đông-văn, tổng Đình-tổ, phủ Thuận-thành (Bắc-ninh) nay bỏ đi.

Một bà lão bảy mươi tuổi muốn chết mà chưa được chết. — Chiều thứ bảy mới rồi, hồi 2 giờ, có một bà lão 70 tuổi, tên là Ng thị-Năm, không rõ quê quán ở đâu ra sông Cái ở gần bốp bờ sông tự tử. May có người trông thấy chạy lại kéo lên được. Bà lão nói rằng vì nghèo khổ quá muốn xuống sông cho thoát nợ trần. Linh cảnh-sát đã đưa bà ấy về Cầm.

Lại một người bị trọng thương vì rải ro trong khi làm máy. — Sáng thứ bảy vừa rồi một người thợ nguội là Từ-đình-Chính 26 tuổi làm ở nhà máy rượu phố Nghĩa-địa bị rải-ro phải trọng thương. Nghe đâu giáp cả ngực, phải khiêng ngay vào nhà thương Chưa biết có chữa được không

Thăng phó-quản. — Các viên đội khố xanh có tên sau nầy được kỳ bổ hôm nọ, kể từ ngày 1er octobre 1924 trở đi đều thăng phó-quản ngạch khố xanh :

MM. Ng-văn-Loan tại Hưng-yên ; Đào-bá-Cư tại Thái-nguyên ; Ng-văn-Khuê tại Nam-định ; Hoàng-văn-Ngọ tại Sơn-tây ; Ng-đức-Chinh tại Thái-bình ; Phan-ngọc-Quân tại Bắc-kạn.

huyện chuyển. — M. Ng v-Hòa, phó-quản tại Hưng-yên nay đổi đi Haiphong.

Một nhà gá bạc. — Ở hàng Cân có một nhà gá bạc mà tính như họ không còn ấy ky chi cả. Đêm nào cũng rầm rập, tiếng nói tiếng cười, tiếng giầy lộp cộp trên ván gác, uềng sầm sầm mở cửa, đóng cửa, nào tiếng gọi xe rộn rịp thật là một sự chuồng ngại khó chịu, mất giấc ngủ ngon cửa hàng xóm láng diềng.

Vậy có mấy lời nhờ quí báo làm ơn đăng giùm cho, họa may nhà ấy có bớt được chút nào thì chúng tôi cám ơn quí báo lắm lắm.

X. K. lai cảo

Một cái trộm. — Cô Đoàn-thị-Lương ở hàng Nón số 5 bị kẻ trộm bẻ khóa lấy mất các đồ nữ-trang đáng giá 271 đồng và một số tiền là 4 $ 50.

Một tháng cát-tút. — Linh cảnh-sát bắt được một người đàn bà tên là Ng-thị-Xuyến, 56 tuổi, quán ở làng Tương-mai, mang một tháng vô đạn đã bắn rồi là vỏ đạn lấy ở trường bắn làng ấy.

Tháng đạn ấy đã bị tịch ký n p sở quan Binh.

Những quân bần sấu. — Bây giờ đang là mùa sấu, cho nên trẻ con mất đay hay lấy đá ném hoặc là dùng cái sáng cành cây, bật bằng cao-su mà bắn. Chúng cứ trông trước trông sau hễ không thấy linh cảnh-sát là bắn tứ bề, ở tìn phải người thì cũng sinh ra thương tích nặng.

Như trưa hôm nay cũng có một bọn đi ném sấu như thế, song bọn nầy lại là những thằng to đầu chứ không phải trẻ con, bị linh cảnh sát đuổi mà chúng nhảy xuống hồ mất. Linh cảnh-sát đến g ầm bảy người phải nhảy theo mà vẫn không tâm được vì chúng cứ lặn vào trong mấy khóm sen, hễ người ta hỏ bắt được thì nó lại bọp xuống nước.

Những quân nầy mà đi ăn cắp đem thì đáo-để lắm đấy !

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương khẩu đã sực tiếp Bắc-Kinh bệnh-viện Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenon, Rue Rabat, Casablanca Paris-Bold Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, bệnh-tình, chữa mắt nói các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Quốc sáng 7 giờ đến 8 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : GIÁ 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHƯNG : GIÁ 1 $ 00
Phòng thăm bệnh tại HƯƠNG VIỄN-LONG, 88, HÀNG GÀI số 88

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Trường kỹ-nghệ thực-hành — Những học sinh ở trường kỹ-nghệ thực-hành Haiphong về năm thứ tư có tên sau nầy đều bỏ đi tập-sự các nơi là :

MM Phạm Chương, thợ nguội ; Ng-v-Ngữ, thợ đúc ; Ngô-thế-Dzan, thợ tiện ; Ân ngọc-Tuân, thợ rèn ; Lê-k ắc-Trường, thợ tiện ; Lê-trang-Lập, thợ tiện ; Ng-văn-Chung, thợ đúc ; Ng-v-Ngọ, thợ đúc ; và Hà-duy-Chấn, thợ nguội bỏ vào công-ty Hỏa-xa phía Bắc tại Hanoi.

MM. Ng-v-Kim, Đinh-quang-Khuyến và Đỗ-đức-Ánh, đều là thợ nguội bỏ vào sở Ateliers Maritimes Haiphong.

M. Trần-văn-Liên thợ tiện bỏ vào sở Hỏa-xa Gia-lâm.

M. Trịnh-v-Bách thợ nguội bỏ vào sở Transports Automobiles indo-chinois.

MM Ng-v-Phác, thợ tiện, Ng-đình-Ngữ ; Ng đức-Chất thợ nguội và Đoàn-kiếm-Diệm thợ đúc ở lại trường sung chức trợ-giáo phụ-biện để đợi bổ khuyết sau.

Làng thương nhau của người Tàu. — Phường hát Tân vừa mới sang đến nơi đã định mở một buổi đặc biệt để lấy tiền quyên cho những dân bị lạt ở bên Tàu. Quí hóa thay tấm lòng tao-tiếp của họ đi kiếm cư nơi đất khách quê người mà còn biết thương nhớ đến đồng bào bị nạn như thế. Vậy các nhà hát lớn của người mình đối với những nơi ngập lụt trong nước mình ng ? sao ?

HÀ ĐÔNG

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng ông Đỗ-văn-Cung, là C-ánh-hương-hội làng Mai-lĩnh, huyện Thanh-oai, mới tạ thế ngày 21 tháng tám ta vừa rồi ; hưởng thọ 60 tuổi ; ngày hôm qua đã làm lễ cất đám an táng tại địa-phận làng Mai-lĩnh.

Ông Đỗ-văn-Cung vốn người hiền lành, thực thà và cẩ t-tận đứng-đắn. Sau khi được cử làm Chánh hương-hội làng Mai-lĩnh, thì gặp ngay dịp làng ấy p ải cái nạn bọ xít năm ngoái, ông Cung cũng có công giúp dân l n ng được nhiều việc k á khen ; nay chẳng may tr trần đi như thế, dân làng nhiều người rất lấy làm tiếc. Vậy có lời kính viếng ông và chia buồn cùng qui quyến.

BẮC-NINH

Giải thợ ở phủ Thuận-thành. — Quan phủ Thuận-thành ra bài thơ « *Tiếng chuông vàng* ». Bài nầy có nhiều ý ; hoặc cổ-động về quốc-văn, hoặc bổ-báo các nhà từ-thiện giúp dân bị lạt, hoặc là ngài tức cảnh ở một nơi nào, vân vân. Vậy xin chỉ-định cho biết, để các người ở xa gửi thơ dự thi, khỏi lạc ý đầu đề.

Một người đọc báo lại cảo

PHÁT-DIỆM

Nên cấm những đứa tu đầu cũng rước sư-tử. — Tối hôm 14, 15, 16 tháng tám có một bọn sư-tử đi múa khắp xứ Phát-diệm, tiếng phèo, tiếng trống, tiếng thanh-la làm cho ai nấy phải đ nh tai nhức óc không sao nằm yên được.

Cứ chiều lần lượt từng nhà một, người nào thích thì cho một hai đồng bạc, họ thôi lại đi nơi khác. Nhà nào không cho tiền thì họ giở ngay cái thủ-đoạn trò vòi, nói hỗn nói láo. Bọn nầy toàn là những đứa lớn tuổi không phải là trẻ-con, thế mà cũng có nhà cho cháng tiền được. Tiền ấy sao chẳng đem quyên giúp những người bị lạt có phải được phúc không ? Năm ngoái cũng vì múa sư-tử mà ở Hải-phòng sinh ra có án mạng.

Mong rằng quan trên cũng bắt chước Hà-nội và Hải-phòng tr ừ rày phải nghiêm thắng to đầu không được rước xách như thế nữa, vì chẳng những ồn ào khó chịu mà lại xảy ra lắm điều đáng ghê về sau nầy nữa.

Người bản hạt lại cảo

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Võ Kinh bái khánh. — Nhân lễ Tứ-tuần đại-khánh của-hành, các quan ngoại tỉnh đều về Kinh bái khánh cả ; ở bản tỉnh thời có quan Bố-chánh thủ-hiến Khiếu-tam-Lữ, quan Lãnh-binh Trần-thành-Tính, và quan phủ Quảng ninh Bùi văn-Ưu.

Một con đới-mới thật to. — Những phẩm-ngật cung-tiến của thần dân bản tỉnh dâng lễ Tứ-tuần đại-khánh kỳ nầy, ngoài những khí-mảnh bằng gỗ chạm, lại có một con đới-mới khá to của một viên thư-ký Thương-chánh mua được ở mấy người ngư-nhân về miền Duyên-hải. Con đới-mới nầy to bằng cái tán lọng, cũng là hiếm có lắm.

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin nói ngài mai bên khi có việc gì cần thư đến bản báo hoặc quán, thì nhớ biên rõ tên họ tự giấy gói bên, hoặc là ghi nhớ bên quán cái giấy quán ký, để cho người thư đỡ vất vả. Khi nào nghĩ thường hay kỳ tên vào bài, hoặc thêm quê, không nói đến được, thành ra nhiều thứ bản-quán không biết gì cả mà hỏi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 16 chân-kính
Mặt và kim có chất lân-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
n° 39, Phố Paul Bert, — HANOI
3000

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết ngứa và khi da phỏng sưng ửng đỏ rần lên. Nhờ thuốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sai-sưởng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trây-trua, có lát, trốc da trốc vảy, vân, vân.

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thì mua ngày nấy cho có một hộp thuốc đó, hoi hiệm bán thuốc quen của các ông các bà.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 22 Septembre 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
KIM-VÂN-KIỀU
Tích thứ hai :
PHỐ HỘI CHÂU-ÔN,
TÔN HIẾU QUA ĐỜ
Tối thứ ba 23 Septembre 1924
CHIÊU-QUÂN NHẬP MỘNG
Trên người chí hỏi sắc khuynh thành
Ngọn bút vô tình điểm bức tranh.
Đồng giết mưu gian thành mặt mốc,
Cũng thương phận bạc khéch may xanh

Rượu bổ-đào
• TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chớ không nhẽ có mấy thứ thuốc về những hình là, làm trò-cười cho trẻ-con, và người có trí khôn thì không ai có thể nhìn được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to-!!!

• THUỐC MYSOL •
Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người dan cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bịnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bịnh chóng lắm.

Bịnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khắc chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hết trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bịnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bịnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 20 và thuốc thật PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế **CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi**
Bổ chậm một ngày thì bệnh tội khó chữa thêm.

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montes nhượng hiệu Bào-chế của ông cho ông Bomart bào-chế sinh-viên học nhất về cao-đẳng học-đường Paris đã một năm nay. Ông Bomart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc cái bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhà cũ thì mà hiệu bào-chế lấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi gửi, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

BÁO CÁO VIỆC RIÊNG

Nhân tôi có một người vợ tên là Phạm thị-Ngọc, 32 tuổi, quán ở xã Trình-hương, huyện Thanh oai, tỉnh Hà-đông, vợ chồng lấy nhau đã được chín năm nay, được một đứa con gái lên sáu tuổi và hiện đang có mang được bảy tháng. Vợ chồng tôi từ xưa đến nay vẫn một niềm hòa thuận không hề có điều tiếng gì bao giờ. Ngày mười sáu tháng năm ta vừa rồi, có xin phép tôi đem con lên thăm người anh ở tỉnh Bắc-giang, làng Bảo-lộc, đến bây giờ vẫn không thấy về. Tôi đã hết phương tìm kiếm, hao công tốn của mà vẫn không thấy tăm tích gì cả. Phụ tử tình thâm, đêm ngày tôi thương nhớ châu vô cùng. Nó năm nay lên sáu tuổi, người xanh yếu, và có cái sẹo to ở trên đầu, về phía tay phải và tên nó là Kết.

Vậy xin ngài làm ơn đăng lên báo chương để có ông bà nào biết nó ở đâu, làm phúc mách bảo cho cha con tôi lại được gặp nhau thì tôi đội ơn ngài vô cùng.

Nguyễn hữu-Hanh,
Linh khố-xanh số 232 ở Sơn-tây
4007

TRƯỜNG NHÂN-TIÊN

Trường Nhân-tiên ở làng Thịnh-yên (8e quartier à Hanoi) gần nhà điếm có lối bá-cáo để phụ mẫu các học-sinh cùng là học-sinh biết rằng bản trường nay đã chỉnh-đốn lại, có đủ 3 lớp :

Cours Elémentaire B ; Cours Préparatoire A ; Cours Enfantin.

Đến 1er Octobre này sẽ mở thêm một Cours Elémentaire A, vậy ai muốn xin vào học thì đem đơn đến M. Thành-xuân-Hưng, ở phố Bạch-mai, số 18, trước nhà mười gian.

Còn những lớp đã mở rồi thì cứ thứ năm đến tại trường xin, sáng từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi, song phải có phụ mẫu học-sinh hay là người 45 đến đứng xin cho thì mới được.

Nhân-tiên trường lại cẩn
4006

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng mười tây 1923 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 7 tháng mười tây 1924 (*9 tháng chín ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4 %).

Cái sổ những đồ bán rồi thì trong tháng sau khi đã bán, ai muốn đến xem cũng được.

Quan Chủ Vạn-bảo.
2046 MÉTAILLER

Bán một cái nhà gạch ở Nam-định, phố hàng Hiên, số 102, rộng 209 thước vuông. Hỏi phố Hàm-long, số 25, Hanoi. 4002

CHỨNG CUỐI THÁNG MƯỜI TÂY
Quan cai-trị hạng nhất J. De Galembert sẽ xuất bản một pho sách về Chính-trị Đông-pháp

Les Administrations et Services publics indochinois

ước 900 trang khổ rộng. Giá 10 $ 00. In có ít thôi. Ai muốn mua nên đặt trước ngay tại nhà M Vũ-văn-Nhạc (Boulevard Rialan, 82 bis, Hanoi) là ấy quyền của soạn-giả 4003

Ngày mồng 7 tháng năm, nhân-hiệu Khải-định Chợ-bến, tên Nhật-cảm phạm tội chém phải rằng :

Chiếu ngày đợi được phòng của MONTES gửi ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để thay ngày dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lại phải thí giá cái quí dùng phòng chỉ-dẫn để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

VỪA RẺ LẠI VỪA TỐT ! ! !

Bản-hiệu mới được tiếp rất nhiều xe đẹp ở Tây sang, marques PHILOS, VÉNUS rất tốt, giá bán chiếu khách rất hạ.
PHILOS giá 50 $ 00 ; VÉNUS giá 55 $ 00 ; Các đồ phụ tùng cũng đều hạ giá cả !

TIẾT-HIẾU-TRUNG
dit TRÚC-THÀNH
Fournitures générales pour Cycles & Motos
N° 35, PLACE NEYRET, HANOI

BÁN CÁI NHÀ Ở HÀ-NAM

Nhà cửa liền ngang hơn 7 thước tây, tầng trên hẳn lối tây, tầng dưới 2 bên cửa bán hàng, mới làm giữm năm nay, thật tốt, tại giữa phố Châu-cầu, giáp nhà M. Nghị Mật. Giá nhất định 2.500 bạc ; ai muốn mua xin hỏi bà cụ Cả Huệ, bên kia pt ộ, hay hiệu Ngọc-sơn bán thuốc lào gần đấy.

SÚNG BẮN CHIM 鳥傷槍

Hiệu « Âm-mơ-lét » của nước Đức, rất tốt, 2 lòng, số 16, còn mới, có đủ các đồ làm đạn, đồ đi săn, còn nhiều thuốc đạn, ai muốn mua, hỏi số 70, hàng Điếu (Rue des Pipes, Hanoi. M. Ngô-nhật-Thăng).

VIỆC VẬN TẢI HÀNG HÓA
P. CAPS
Nhà giấy tại số 7, phố Paul-Bert
HANOI

Nhận làm môi giới về việc chở hàng : Haiphong và Marseille.

Rẻ hàng, sếp hàng và mọi việc hai bảo và nộp thuế thương-chính, xe không, và dọn nhà, vân vân.

GIÁ TÍNH RẤT HẠ
2116

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ 12 bài báo này.

Số 18

THÚY-HỦ

NGUYỄN-BỈNH-MỤC dịch thuật

Mấy người thợ rèn trông thấy xung quanh mà *Lỗ tri-thâm* có mấy hàng rau mới cao đâm ra tua-tủa, có ý khiếp-sợ, mới đừng tay làm mà đáp rằng :

— Xin mời hòa-thượng ngồi. Hòa-thượng muốn làm cái chi đó ?

Lỗ-tri-thâm nói :

— Ta muốn làm một cây thiền-trượng (1) và một thanh giới-đao (2), chẳng biết ở đây có thứ thép tốt hay không ?

Người thợ rèn nói :

— Ở đây có thứ thép thật tốt, chẳng hay hòa-thượng định đánh cây thiền-trượng nặng độ bao nhiêu ?

Lỗ-tri-thâm nói :

— Ta định đánh độ 100 cân.

Người thợ rèn cười mà đáp rằng :

— Bạch hòa-thượng ! Nặng quá ! Chúng tôi làm, chỉ sợ hòa thượng không mang nổi ! Đến như thanh đao của đức *Quan-công* thuở xưa, cũng chỉ có 81 cân, nếu là. . .

1. Thiền-trượng là cái gậy xích của các sư vẫn cầm trong khi lần dân.
2. Giới đao là con dao cần nhà chùa.

Lỗ-tri-thâm không bằng lòng mà rằng :

— Ta đây lại không bằng ông *Quan-công* hay sao ! Ông cũng là người, chớ chi !

Người thợ rèn nói :

— Chúng tôi thiết tưởng chỉ nên đánh 40 hoặc 50 cân, đã lấy làm nặng lắm rồi !

Lỗ-tri-thâm nói :

— Nếu vậy thì nhà ngươi cứ đánh bằng cái thanh đao của ông *Quan-công* 81 cân.

Người thợ rèn nói :

— Hòa-thượng người béo-đẫy mà cầm cái gậy nặng quá thì coi sao được, tôi thiết-tưởng chỉ nên đánh độ 62 cân là vừa. Còn thanh giới-đao thì tôi đã được hiền, không cần phải nói. Để tôi xin dùng thứ thép thật tốt mà làm.

Lỗ-tri-thâm hỏi :

— Hai cái ấy nhà-ngươi tính bao nhiêu tiền ?

Người thợ rèn nói :

— Tôi không dám tính đắt, nhưng người cũng phải cho 5 lạng bạc mới được.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Ta cũng trả cho 5 lạng, mà nếu nhà-ngươi làm được tốt, ta còn thưởng thêm.

Người thợ rèn nhận 5 lạng bạc, rồi nói :

— Chúng tôi xin làm cẩn-thận.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Ta còn ít bạc lẻ này, nhà-ngươi đi mua rượu về đây cùng uống cho vui.

Người thợ rèn nói :

— Bạch hòa-thượng ! Xin hòa-thượng tha lỗi, chúng tôi bận việc lắm, không thể ngồi hầu được

Lỗ-tri-thâm ở nhà người thợ rèn đi ra. Đi độ vài ba mươi bước, trông thấy một cái quán bán rượu, *Lỗ-tri-thâm* vén rèm vào ngồi, rồi gọi chủ quán mà bảo rằng :

— Đem rượu đây !

Người chủ quán bán rượu nói :

— Xin hòa-thượng tha lỗi ! Nhà ở chúng tôi là nhà của chùa, tiền vốn chúng tôi cũng vay của chùa. Sư-phụ đã có lệnh cấm chúng tôi không được bán rượu cho chư-tăng uống. Nếu bán thì người sẽ đòi tiền vốn và đuổi đi không cho ở nữa, vậy xin hòa-thượng chớ lấy làm lạ.

Lỗ tri thâm nói :

— Cứ bán cho ta uống, ta không nói là uống rượu ở đây thì thôi.

Người chủ quán nói :

— Không thể được ! Xin hòa-thượng đi nơi khác.

Lỗ-tri thâm đứng dậy đi ra, vừa đi vừa nói :

— Đi nơi khác uống rượu, rồi ta sẽ lại bảo cho.

Khi ra khỏi đấy, đi được mấy bước, lại trông thấy một cái tửu-lâu, ngoài cửa có treo một lá cờ pháp-phới, *Lỗ-tri-thâm* đi thẳng vào trong nhà, kéo ghế ngồi rồi gọi rằng :

— Chủ nhân đâu ! Đem rượu bán cho ta uống.

Người chủ-quán nói :

— Hòa-thượng không biết hay sao ! Sư-phụ đã có lệnh cấm, nếu chúng tôi bán rượu cho hòa-thượng thì mất đường kiếm ăn.

Lỗ-tri-thâm cứ ngồi yên, lại gọi 5 lần 7 lượt cũng không chịu bán, bấy giờ mới đứng dậy đi sang hàng khác. Đi luôn bốn năm hàng mà chẳng hàng nào chịu bán cả, *Lỗ-tri-thâm* nghĩ thầm : Nếu ta không nghĩ phương kế gì thì tài nào kiếm được rượu uống !

Bỗng trông ở phía xa xa về cuối thị-trấn ấy, trong một xóm kia có cái quang-cảnh *Hạnh-hoa-thôn* (1). *Lỗ tri-thâm* tới nơi, quả-nhiên thấy cái tửu-quán nhỏ, treo khẩu bước vào, đến ngồi tại bàn cửa sổ.

Lỗ tri-thâm gọi chủ quán mà bảo rằng :

(1) *Hạnh-hoa-thôn* là những xóm có nhiều nhà nấu rượu bán.

— Tôi là tăng-nhân qua đây, muốn mua rượu uống.

Người chủ quán nhìn kỹ một lượt, rồi hỏi :

— Hòa-thượng ở đâu tới đây ?

Lỗ-tri-thâm nói :

— Tôi là hành-cước tăng-nhân, đi du-phương qua đây, muốn uống chơi mấy chén rượu.

Người chủ quán nói :

— Nếu hòa-thượng là đồ-đệ của sư-phụ ở *Ngũ-đài-sơn* đây thì chúng tôi không dám bán.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Không phải ! mau mau đem rượu ra bán cho ta !

Người chủ quán trông thấy *Lỗ-tri-thâm* hình dạng khác thường và tiếng nói cũng khác, liền hỏi rằng :

— Người uống độ bao nhiêu ?

Lỗ-tri-thâm nói :

— Đừng hỏi bao nhiêu, cứ đem ra đây !

Khi uống độ mươi chén rượu, *Lỗ-tri-thâm* lại hỏi rằng :

— Có thịt chi không ? Dọn một mâm ra đây !

Người chủ quán nói :

— Sớm hôm nay có thịt trâu bán, nhưng bây giờ hết cả rồi.

Lỗ-tri-thâm bỗng ngửi thấy mùi thịt thơm ngào-ngạt, đứng dậy nhìn quanh thì ở bên tường có một nồi thịt chó đang đun.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Nhà có thịt chó, sao không bán cho ta ăn ?

Người chủ quán nói :

— Tôi tưởng người đã xuất-gia, không ăn thịt chó, vậy nên không dám hỏi.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Tôi có giết tiên đây !

Nói xong, liền thò vào trong mình lấy bạc trao cho chủ quán mà bảo rằng :

— Nhà ngươi đem bán cho ta nửa con.

Người chủ-quán vội-vàng lấy nửa con chó vừa nấu chín ấy và bát nước chấm đem đến trước mặt *Lỗ-tri-thâm*. *Lỗ-tri-thâm* mừng lắm, lấy tay xé thịt chó, vừa chấm vừa ăn. Ăn luôn một hồi, lại uống đến 10 chén rượu nữa. Miệng nhai nhồm-nhoàm, không tức nào dừng. Rượu đã mấm mới, lại gọi lấy thêm.

Người chủ quán ngẫn người ra mà nói rằng :

— Thôi ! Hòa-thượng uống bấy nhiêu cũng !

Lỗ-tri-thâm trừng mắt rồi nói :

— Ta có tiền ăn không cần nhà-ngươi đâu, mà nhà-ngươi phải cấm-đoán ! *(Còn nữa)*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thuốc tiêm này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

BỆNH LẬU

mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 292 người A-Rập dùng thuốc này thì lành hình hết 231 người

(Y theo lời phúc các jurong-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 46, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

NHÀ BÀ CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc:

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ,

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần: mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã: trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán: 0$60 một lọ

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giấu, số 35 — Namdinh.

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa và buôn cả thuốc Tây, Tân Nhật bản, chế luyện cực tinh tế chữa đủ các bệnh mới, bệnh lâu, bệnh nguy bệnh trọng, số càng phức còn chữa cũng được hồi sinh khỏi tử giữa có 15' phải giá, người nghèo cũng qua không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, gi linh, lậu tinh, hoạt tinh, lòng tinh không cố, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tinh, khí hư, bạch đới kinh thủy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng lưu ác sản nậu, ho lao, đàm suyễn, hắc tuất, phù thũng, phong thấp cả chứng, sốt rét, sốt nóng, thổ huyết, khạc huyết, tị huyết, tả lị, giá mỗi hộp 1$00, đau mắt uống mộng giá mỗi chai 0$50.

Lên giang mai

Bản hiệu chữa ra hồn chứng lên chỉ bốn thứ thuốc lận độc, lận tinh, lận huyết, chỉ lậu, giang mai ba chứng dùng độc ba cam giang lận, các bệnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có nghĩ mắc bệnh uống thuốc sau mới đỡ mà người đàn bà lại sinh ra bệnh khí hư, bản-hiệu chế đủ các thứ thuốc chữa các bệnh giang lận khỏi về không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bệnh khí hư được.

Thuốc lận giá 1$00 một chai.

Thuốc giang 1$50 một chai.

Thuốc bột 1$00.

Ống thụt 0$50.

Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngải nào ăn đã lần nằm uống cũng khỏi, mỗi trai giá 1$00, chai con 0$10.

Qui khách ở xa viết thư về kê bệnh bản-hiệu gởi thuốc đến ngay gửi cách lãnh hóa giao ngân.

TAM-TÍNH Y-TÔN

Phố hàng Giấu, số 35 — Namdinh.

PHÀM,

Thứ chè lối thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì nõn được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đây dù hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biếp động ấy xin chực tiếp quá bổ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Namdinh.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Nyang Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gửi bán tại Hà-nội

hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỗ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

NHÀ BÀ CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu

Trị bệnh mất máu, chí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm, không có hơm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ

Thuốc L. MUSCOL YU-WO-TSEONG 祥和裕

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gửi bán tại:

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh cảm.

Mắc bệnh cảm, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh cảm, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống 20 cachets

祥和裕

VENTE EN GROS

45, Rue des Cantonnais, 45

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 265

Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhiều, hàng lâu năm lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, suyến, lĩnh, sa, sồng, quế, nến nến và hàng Saigon như lĩnh, the, sản nem.

Nay mới có đủ các mới, lạng thêm, mong đến các vị quan rộng khắp. Nhưng hàng nếp bản buôn rong làm, chứ không bán lẻ nè không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng cần nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở xa nếu muốn bản hiệu gửi hàng, cần ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽn gửi contre remboursement.

Chu-bách

2010 YU-WO-TSEONG

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh cảm, và bệnh cảm thường hay thấy trong mình một mỏi mệt mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhức đầu mệt-nhọc, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng đau mình, khó thở, mất mỏi lo thường.

Cứ đau huyết-hàn đi, thế thì nên uống ngay vào cho có khí-huyết những thứ để bổ đi trong khi ấy thì: chất sắt như thứ thuốc đóng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì là hợp cho cả bệnh cảm nữa.

Uống từ nửa lọ 2 lọ đến độ giây thì tan ngay, không sợ nguy hiểm gì cả, thế mà ai bồm lại thấy khỏe mạnh như thường; không những thế mà bệnh cảm mới khỏi yếu sức, đem uống thuốc nào vào cũng thấy hay đánh trống ngực mà không nhức đầu như thứ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) mới mạnh khỏe được thường.

Ở các hiệu bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

yếu đuối vàng vọt

GẦY MÒN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho đang tức máu mau, lấy lại mức sự thuốc của nhà Laboratoire DESCHIENS

TAM ĐẠI VẤN ĐỀ 振商號

Ông già, trẻ con nên biết,
Vệ sinh gia nên biết,
Làm quà bà con nên biết.

滿色旅刻欲如
客即素福目

Hiệu Tchan-xương, làm ra các thứ bánh Tàu bánh Tây và các thứ kẹo Tây, sưa nay các ngài đã biết, không những chỉ cốt khéo về vệ sinh và ăn hoàn thêm khéo mạnh hợp ngài chọn hoàng, đem tiền quà bà con thì quí lắm.

Nay tết Công hu gần đến, những cần thứ bánh xương, bản hiệu đã bắt đầu làm rồi, những nhân bánh làm sạch sẽ và bản hoàn các giá ăn phải chăng, quý khách ở xa, xin gửi giấy về, bản hiệu sẽ theo (contre remboursement) gửi ngay tốp tức. Nay kính,

Các ngài muốn lấy chương trình xin gửi thư về:

HIỆU TCHAN-XƯƠNG

CHUYÊN CÁC THỨ BÁNH VÀ THỨ KẸO

Ở Phố Hàng Buồm, số nhà 106, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẤM » ở Hà-nội, ở phố hàng Trống Chè-chết, thứ năm nào cũng ở bàn tử tâm giờ sáng.

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chỗ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gửi bán tại:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

CENO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酩補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每日吃飯前各啞沒喉嚨欺喉精

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

2009 *31, phố Trống-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

Nếu ai hay

CẢM và HO

Nếu ai sợ HO PHỔI

thì phải LO MÀ DỨT MÌNH

thì phải uống

La SOLUTION PAUTAUBERGE

là một vị THỨ TRÙNG ĐỘC HAY và BỔ RẤT HIỆU

Dùng để chữa tối đau nhiều mối chứa

NGỪA BỆNH HAY HƠN LÀ CHỮA

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, Paris et toutes Pharmacies

NƯỚC HOA THƠM

CÔ BA

FACHOD Freres & Cie LYON

CAO BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE ROBILLOT**, *số 7, phố Robillot, Hanoi: Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự: không xe nào tối đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL-BERT, HANOI

Đèn thắp có thể chịu được bão, khung ngoài tráng thiếc, thông-phong dầy, bấc vặn ra vặn vào được, phao đựng dầu bằng đồng.

Mỗi chiếc: 32 quan.

Đèn thắp dầu hỏa và đèn thắp đất đủ các kiểu.

VỚI 20 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Mua được thứ, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Các mua phải có ngày 15 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 30 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ đề ra mấy xu, có thể làm nên giàu to được.

Nếu tiền lần đầu được may cái số và, chỉ mình mình bỏ quyền số bán, mà lần rút số sau cũng được đó, như thế đề dùng nói tiền rồi vậy, nếu số đến mình trúng số được lĩnh ngay tiền 16. Mỗi cái vé PANAMA 1$ năm cũng trúng một lần giá tiền lớn là 100.000 nhỏ đến một 1.000 quan, vuông có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc-chắn và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	200 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.737.692 lô	400 —

Có vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi vé có mình trúng lại thôi.

Mỗi lần rút số số nhiều được một cái số các số trúng số, mà không phải gì hết. Mà lại phần, nhiều lần được lĩnh hết. Các số gửi cho người mua đóng rồi các vị thuộc về, người mua về lúc nào muốn xem công được, đóng như bên luật riêng ngày 23 tháng 1906. Bên luật ấy giữ bản mọi phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15-NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan lên nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paperi, MARSEILLE (France)

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-bắc Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN